

Geannoteerde agenda 62^e vergadering van de COVM Leeuwarden d.d. 6 november 2023 *versie 6 november 2023, 12.00 uur*

Aanvang 16.00 uur tot 18.00 uur Kommisjeseal

Vooraf:

- COVM staat voor Commissie Overleg en Voorlichting Milieu Luchthaven Leeuwarden
- Per agendapunt staat *cursief het behandelvoorstel* van dat punt, zoals door [redacted] (secretaris namens Defensie) op de agenda aangegeven. Het is de eerste vergadering van [redacted]. Ze heeft al wel eerder de COVM bijgewoond ter ondersteuning van de vorige secretaris, [redacted]. De secretaris neemt een nieuwe ondersteuner mee, [redacted].
- Indien nodig heb ik in geel **nog wat extra info gegeven** of in **rood aangegeven wat je bij dit punt zou kunnen aangeven**;
- Ook de pers (Omrop, LC en FD) is weer uitgenodigd.
- Insprekers konden zich melden bij secretaris. Daarnaast is ook publiek welkom.
- *De stukken zijn dit keer niet naar de leden gemaïld. Er is op 23 oktober een wettransfer-link verzonden plus een verwijzing naar de covm-de website. Niet alle stukken waren direct te openen. Wellicht leidt dit nog tot commentaar van de leden of uit het publiek. Op 2 november is het verslag nog naar de leden gemaïld.*
- **Op donderdagmiddag is op de website een gewijzigde agenda gepubliceerd, waardoor de nummering vanaf agendapunt 6 is aangepast. Deze aanpassing is alleen op de website doorgevoerd en, voor zover mij bekend, niet actief met de leden gedeeld.**
- Ook dit keer weer m.n informatie-uitwisselingen vanuit diverse werkgroepen. Er staan niet echt bespreek- of beslispunten op de agenda.
- Voorbespreking met jou ingepland op maandag 6 november 14.15-14.45

1. Opening

Graag aangeven: Vergadering wordt opgenomen tbv het verslag. Tbv deze opname is het handig als je eerste even je naam zegt voordat je aan je reactie gaat beginnen.

2. Mededelingen /Eventuele aanvullingen op de agenda

- a. Nieuwe leden
- b. Berichten van verhindering
- c. Overige mededelingen

A/B De secretaris [redacted] heeft het overzicht. Je kunt [redacted] hier het woord geven. Er is in ieder geval een nieuwe voorzitter [redacted], nieuwe secretaris ([redacted]) met ondersteuner ([redacted]), nieuwe luchtverkeersleider ([redacted]). De nieuwe wethouder uit Noard-East Fryslân die dhr Soepboer vervangt, mevr Hanneke Jouta, komt niet. De gemeente is ambtelijk vertegenwoordigd via [redacted].

Verdere atmeldingen: [redacted] (defensie) vragen kunnen schriftelijk beantwoord worden
Bauke Dam (Sudwest)

C.

Wellicht dat andere leden nog mededelingen hebben.

- blz 3 punt 7: Ik heb bij [redacted] t nog navraag gedaan betreffende de aangekondigde demo dit najaar van het nieuwe klachtensysteem (punt 7, blz 3 verslag). Hij geeft aan dat het systeem nog onvoldoende gereed is voor een demo.

6. Jaarrapportage geluidsbelasting 2022 Defensie

Jaarrapportage 2022 [.....] toegezonden als nr. [.....] Voorstel: Gelegenheid tot stellen vragen van vragen aan [redacted]

Punt is waarschijnlijk blijven staan van de vorige agenda. Kunnen we overslaan. Op donderdag 2 november is in de middag een gewijzigde agenda gepubliceerd waar dit punt is uitgehaald. De nummering hieronder schuift dan logischerwijs 1 op naar beneden. Vraag is of deze aanpassing alle leden wel heeft bereikt. Ik vermoed van niet. Vandaar hier de oorspronkelijke nummering aangehouden.

7. Klachtenbehandeling

7.1. COVM_62_Rapportage 2023-Q1 + EHLW_DEF_B3

7.2. COVM_62_Rapportage 2023-Q2 + EHLW_DEF_B4

Toelichting eventuele trends en structurele klachten Voorstel: Toelichting [redacted] en de ruimte om vragen te stellen

Conform voorstel. Een stuk minder klachten dan voorheen. Echter gezien het feit dat de baan er wegens renovatiewerkzaamheden uitlag, ook niet zo gek. Voorheen zaten ook de individuele klachtenoverzichten bij de stukken. Daar zijn we mee gestopt gelet op de geringe meerwaarde. Die overzichten zijn nog wel beschikbaar voor de werkgroep klachten.

7.3. Werkgroep klachten

Toelichting laatste stand van zaken

Voorstel: Toelichting door [redacted]

Conform voorstel. Samenstelling van deze werkgroep is mij eerlijk gezegd niet bekend. De werkgroep bestaat in ieder geval uit omwonenden. De werkgroep is nog niet tevreden met de huidige kwartaalrapportage. De analyses, de trends en de verbeterpunten komen nog te weinig aan bod. Daar wordt nu aan gewerkt. De werkgroep ontvangt maandelijks de overzichten van klachten en haalt daar verbeteringsuggesties uit.

8. Geluidmeetnet vliegbasis Leeuwarden

8.1. Werkzaamheden Stuurgroep

8.2. Memo 10 Werkzaamheden SG voor COVM LWD 6nov23_B5 Toelichting laatste stand van zaken, taken en verantwoordelijkheden Voorstel: Toelichting door [redacted]

Hier [redacted] het woord geven. Daarna conform voorstel. Achtergrond: de Stuurgroep uitvoering motie geluidsmee-netten, kortweg stuurgroep, is in 2016 ingesteld met als eerste doel geluidsmee-netten te realiseren rondom Leeuwarden en Volkel. Die eerste taak is voor een groot deel gerealiseerd. De Auditcie heeft een rol gekregen bij het verder optimaliseren van de werking van het geluidsmee-net. Het beheer ligt bij de auditcie. De stuurgroep heeft nu een rol in de begeleiding van die Auditcie. De tweede

hoofdtak van de Stuurgroep is het checken of de huidige geluidsisolatie nog voldoet. Daar is de stuurgroep nu volop mee bezig. Jij bent overigens de voorzitter van deze stuurgroep. De stuurgroep komt vooral als werkgroep samen. De bestuurder komt in actie als er echt besluiten moeten worden genomen.

8.3. Werkzaamheden Auditcommissie

8.4. 20231106-COVM inbreng Auditcommissie_B6

8.5. Beperking geluidshinder basisscholen_B7

8.6. Bijlage A_B8

Toelichting laatste stand van zaken Voorstel: Toelichting door [redacted] (a.i voorzitter)

Conform voorstel.

Zoals hierboven aangegeven, begeleidt de Stuurgroep de Auditcie nog. De auditcie is volledig onafhankelijk en bestaat uit omwonenden. Ze zijn op zoek naar een voorzitter

Op 3 april heeft de Auditcie ook een presentatie gehouden aan de stas met daarin tien punten die het evenwicht tussen lusten en lasten van de vliegbasis weer moeten herstellen. Stas heeft toegezegd eind van het jaar de stand van zaken van die tien punten weer hier in de regio te willen bespreken. Dat wordt dus 4 december met op 7 november een ambtelijke voorbespreking.

9. Werkgroep luchtkwaliteit

9.1. Luchtmeting verzoek stass 2023-04-25 1328_B9

9.2. Persbericht TNO metingen vliegbasis sept-okt 23_B10

9.3. TNO metingen vliegbasis sept-okt 23.defdocx_B11

Toelichting laatste stand van zaken

Voorstel: Toelichting door [redacted] -> wordt door de voorzitter, [redacted] gedaan

Mocht [redacted] hier willen inspreken, dan [redacted] eerst het woord geven. Daarna/anders woord aan [redacted] geven.

Deze werkgroep staat onder voorzitterschap van [redacted]. Bestaat verder uit omwonenden en vertegenwoordigers vanuit Defensie en de gemeenten Leeuwarden en Waadhoeke. Ik zit er vanuit de provincie in. Belangrijkste wapenfeit voor nu zijn de metingen die tijdens Frisian Flag gedaan zijn. De uitkomsten worden begin volgend jaar verwacht. GGD Fryslân kijkt mee naar de resultaten. In COVM- vergadering van april 2024 zullen de meetrapportages van TNO en de reactie van GGD Fryslân besproken worden. Je zou het ministerie van defensie nog een pluim kunnen geven voor de snelle wijze waarop ze de financiering hebben geregeld.

10. Advies gezondheidsonderzoek

10.1. 20230619 advies luchtvaart F35 gezondheidsonderzoek_B12

10.2. Brief aan Ministerie DEF Vliegbasis F35 advies gezondheidsonderzoek_B13

10.3. Brief aan Ministerie VWS Vliegbasis F35 advies gezondheidsonderzoek_B14

Toelichting laatste stand van zaken

Voorstel: Toelichting door GGD Fryslân [redacted] en [redacted]. Vanuit Gemeente Leeuwarden [redacted]

Vermoedelijk wil [redacted] hier inspreken. Zie agendapunt 4. Als dat zo is, [redacted] eerst het woord geven. Daarna kan agendapunt conform voorstel afgehandeld worden. Nog wat achtergrond. Initiatief voor gezondheidsonderzoek komt van de gemeenteraad van Leeuwarden. De provincie en de gemeente Waadhoeke zijn toen aangehaakt. Later ook defensie. De populatie rond Leeuwarden bleek te klein om iets zinnigs te kunnen zeggen over gezondheidseffecten. Daarom is toen is besloten het op te schalen met de militaire velden Volkel en De Peel (i.o.). De drie direct betrokken gemeenten hebben het initiatief toen overgenomen. Wij zijn er vanaf toen op afstand bij betrokken.. Er zijn kortgezegd twee opties. Enerzijds een theoretische berekening van huidige en/ of toekomstige gezondheidseffecten en anderzijds meer een hinderbelevingsonderzoek. Onze voorkeur heeft optie 1. Dat sluit beter aan bij de vraag. Bovendien zegt een hinderbelevingsonderzoek niet alles. Ervaring is vaak dat die negatiever worden ingevuld. Concreet wordt Defensie nu gevraagd om:

- Een systeem van continue monitoring op te zetten rondom de militaire vliegbases;
- Opdracht te geven voor het uitvoeren van theoretische gezondheidsberekeningen.

11. Evaluatie COVM (Landelijk)

11.1. Presentatie evaluatie COVM's_DEF_B15

PowerPoint ter kennisgeving de laatste stand van zaken.

[redacted] komt een presentatie geven. Je kunt [redacted] hier het woord geven. Achtergrond: al langere tijd bestond er wat onvrede over deze COVM-vergadering. Het leek op een 'rituele dans' die twee keer per jaar plaats vond. Vanuit de COVM Leeuwarden is toen aangegeven behoefte te hebben aan de evaluatie. Dit is nu landelijk opgepakt. Inhoudelijk op de presentatie nog wel de volgende twee opmerkingen:

1. Voorstel is om de evaluatie door een extern bureau uit te laten voeren in samenwerking met een klankbordgroep. In die klankbordgroep mogen per COVM 2 personen. In afstemming met de overige COVM-provincies (Gelderland, Noord-Brabant, Noord-Holland), vinden wij dat de provincies ook een afzonderlijke deelname in de klankbordgroep moeten hebben. Wij zijn namelijk mede-overheid en dat verdient een andere benadering. Bovendien zijn wij voorzitter.
2. Scope richt zich nu o.a. op de vraag of de COVM's voldoen aan de in de wet genoemde taken. De wet stelt slechts dat de COVM is tbv overleg en voorlichting omtrent milieuaspecten buiten een luchthaven. Je kunt de vraag daarom ook omdraaien. Zou de COVM ook taken moeten doen die nu nog niet in de wet staan als COVM-taak.

Deze twee punten kunnen worden ingebracht. We moeten maar even kijken of dat ter vergadering gaat of (achteraf) schriftelijk, als je het er inhoudelijk mee eens bent natuurlijk. Kan ook zijn dat het doel van de presentatie nu puur de procesbeschrijving is. Dan komen we later wel met een inhoudelijke reactie.

12. Omgevingsvergunning en Vergunning Wnb Vliegbasis Leeuwarden

Voorstel: Toelichting betreffende stand van zaken van de lopende aanvragen

Gelegenheid tot stellen van vragen

Voorstel: Toelichting door

[redacted] wil hier waarschijnlijk inspreken. Je kunt [redacted] als eerste het woord geven.

De Wnb-vergunning ligt al sinds januari 22 bij de rechtbank. Stand van zaken omgevingsvergunning is mij niet bekend. Dat is al een heel langlopend traject. Dus als daar kritiek op komt, dan is dat terecht. Wij hebben als provincie in dat proces geen formele rol. Minister I&W is bevoegd gezag voor de Omgevingsvergunning en Minister LNV voor Wnb-vergunning.

13. Informatie over gebruik vliegbasis

Informatie Commandant Vliegbasis Leeuwarden over gebruik vliegbasis in de afgelopen en de komende periode.

Voorstel: Toelichting door [REDACTED]

Conform voorstel

14. Lijst van aandachts- en actiepunten

14.1. Actielijst_B16

Voorstel: Aandachts- en actiepunten aan de orde stellen voor zover deze niet aan de orde zijn

geweest bij de vorige agendapunten.

Even het lijstje door. Veel punten stonden vandaag al op de agenda en/of zijn al afgehandeld. Andere punten zijn op dit moment niet actueel. Punt 7 waar wij genoemd zijn, heb ik al contact over gehad met [REDACTED], is ook afgehandeld.

15. Datum volgende vergadering

De volgende vergadering van de commissie zal plaatsvinden op maandag 22 april 2024.

Even noemen dat in 2024 er vergadert gaat worden op maandag 22 april en maandag 11 november.

16. Rondvraag

17. Sluiting

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

R Art. 5.2 lid 1

De informatie uit documenten betreft persoonlijke beleidsopvattingen. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad, niet zijnde feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter